

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@wur.nl>
Sent: Tue, 1 Jul 2025 10:39:37 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@cbs.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@cbs.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@wur.nl>
Subject: RE: Strooisel NEMA

[Externe email]

Hallo 5.1.2.e

Dank voor je antwoord.
Dit helpt bij onze afweging om het op een bepaalde manier mee te nemen in KringloopWijzer.

@5.1.2.e fijn dat je ook bij deze mail ingesloten bent.
We weten dat je 5.1.2.e gaat opvolgen bij zijn NEMA werk.

Wij (vooral 5.1.2.e zie CC) hebben regelmatig contact (gehad) met 5.1.2.e om van gedachten te wisselen over de rekenwijze en uitgangspunten van BEX/KringloopWijzer in vergelijking met NEMA.
De drempel was altijd laag en we reageerden altijd snel via de email en soms telefonisch. Soms had 5.1.2.e vragen voor ons en soms hadden wij vragen voor 5.1.2.e

Hopelijk kunnen we dat met elkaar voortzetten en misschien is het goed om een keer een kennismakingsgesprek te hebben?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Projectleider

Wageningen Livestock Research

ZODIAC, gebouwnummer 122

De Elst 1, 6708 WD Wageningen

Postbus 338, 6700 AH Wageningen

T 5.1.2.e doorschakeling naar mobiel

5.1.2.e @wur.nl

Meer informatie: We@WUR, www.wur.nl/livestock-research

Volg Wageningen Livestock Research op [Twitter](#), [Facebook](#), [Youtube](#), [LinkedIn](#)

www.disclaimer-nl.wur.nl

Wageningen Livestock Research is onderdeel van Stichting Wageningen Research, en is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 09098104. Het instituut is NEN-EN-ISO 9001:2015 gecertificeerd.

From: 5.1.2.e <5.1.2.e@cbs.nl>
Sent: dinsdag 1 juli 2025 10:19
To: 5.1.2.e <5.1.2.e@wur.nl>
Cc: 5.1.2.e <5.1.2.e@wur.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@cbs.nl>
Subject: RE: Strooisel NEMA

Hallo 5.1.2.e

De uitgangspunten voor de berekening van het strooiselverbruik zijn verzameld door 5.1.2.e

Het strooiselverbruik is gebaseerd op diverse bronnen, afhankelijk van de diercategorie. Voor rundvee zijn gegevens uit het BIN gebruikt en daarin zit het gebruik van zowel stro als zaagsel.

Voor de samenstelling van strooisel is uitgegaan van de samenstelling van stro in Duitse rapporten:

[Thünen Report 77 – Calculations of gaseous and particulate emissions from German agriculture 1990 – 2018 \(RMD\) \(thuenen.de\)](#)

En: [4.2.1 N in bedding materials · Wiki · 5.1.2.e](#) / [EmissionsAgriculture2023 · GitLab](#)

In het tweede rapport staat als toelichting:

Under the influence of animal excretions, a certain proportion of the N introduced with straw mineralizes to TAN. Due to the lack of a suitable process description, the degree of this N-transformation cannot be calculated explicitly in the inventory. Based on an expert judgment (Döhler H, KTBL), however, it is assumed that 50% of the originally organically bound N mineralize to TAN.

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@wur.nl>

Verzonden: maandag 30 juni 2025 16:45

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@cbs.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@wur.nl>

Onderwerp: Strooisel NEMA

[Externe email]

Hallo 5.1.2.e

Wij hadden laatst een overleg over ReNema.

5.1.2.e had al eerder een keer geconstateerd dat NEMA met 50% Tan van strooisel rekent. Dat lijkt ons wel (te) hoog, als het alleen om stro gaat.

Ik heb deze opmerking ook gemaakt tijdens ons ReNema overleg. 5.1.2.e gaf toen aan dat het ook om dikke fractie van gescheiden met in de boxen ging. Maar in onderstaande passage staat weergegeven dat het alleen om stro gaat.

Onze vragen:

- Is 'alleen stro' wel reeel als belangrijkste bron van strooisel? (Er wordt ook heel veel zaagsel gebruikt)
- Is 50% TAN wel correct al je alleen van stro uitgaat?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Projectleider

Wageningen Livestock Research

ZODIAC, gebouwnummer 122

De Elst 1, 6708 WD Wageningen

Postbus 338, 6700 AH Wageningen

T 5.1.2.e doorschakeling naar mobiel

5.1.2.e

[@wur.nl](#)

Meer informatie: We@WUR, www.wur.nl/livestock-research

Volg Wageningen Livestock Research op [Twitter](#), [Facebook](#), [Youtube](#), [LinkedIn](#)

www.disclaimer-nl.wur.nl

Wageningen Livestock Research is onderdeel van Stichting Wageningen Research, en is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 09098104. Het instituut is NEN-EN-ISO 9001:2015 gecertificeerd.

From: 5.1.2.e <5.1.2.e@wur.nl>

Sent: maandag 30 juni 2025 16:33

To: 5.1.2.e <5.1.2.e@wur.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@wur.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@wur.nl>

Subject: FYI: Voerverliezen en Strooisel NEMA

- NEMA neemt nu ook stro als strooiel mee (50% TAN)

2.5 Strooisel

In de rapportage over 1990-2022 zijn voor het eerst de N-emissies uit **strooisel** berekend. **Strooisel** is een bron van N-emissie tijdens opslag, behandeling en toediening van mest. In Nederland is alleen informatie beschikbaar over het gebruik van **strooisel** in de vorm van stro. Om die reden is aangesloten bij de Tier 1-methode, waarin ook uitgegaan wordt van stro (EEA, 2019). Voor het **strooiselgebruik** bij graasdieren is de belangrijkste bron het Bedrijveninformatienet (BIN) van Wageningen Economic Research. Voor andere diercategorieën is gebruik gemaakt van EMEP-standaardwaarden of buitenlandse bronnen. De volgende eigenschappen van stro zijn voor de hele tijdreeks aangehouden: 86% droge stof per kg stro; 0,0058 kg

Emissies naar lucht uit de landbouw berekend met NEMA voor 1990-2022 | 21

N/kg droge stof, 50% TAN en 0,0025 kg P_2O_5 /kg droge stof. Voor meer informatie wordt verwezen naar Van der Zee et al. (2024). In bijlage 5 is het **strooiselverbruik** per diercategorie weergegeven.

5.1.2.e

Software Engineer
Wageningen Livestock Research
Animal Farming Systems

ZODIAC, gebouwnummer 122
De Elst 1, 6708 WD Wageningen
Postbus 338, 6700 AH Wageningen

T 5.1.2.e 5.1.2.e

Meer informatie: www.wur.nl/livestock-research

Volg Wageningen Livestock Research op [Twitter](#), [Facebook](#), [Youtube](#), [LinkedIn](#)

www.disclaimer-nl.wur.nl

Wageningen Livestock Research is onderdeel van Stichting Wageningen Research, en is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 09098104.

Het instituut is NEN-EN-ISO 9001:2015 gecertificeerd.